

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS



Reus Diumenge 4 de Juny de 1899

Núm. 3.911

Any XIV

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6. No s'atoraran los originals encara que no s'publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.10
a provincias trimestre. 3.50
Extranjer y Ultramar. 4.50
Anuncis, a preus convencionales

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Espartachs d'Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

Costums típicas de Reus

PREFACI

La lectura de la sentida obra «Costums que s'perden y recorts que fugen» (Reus de 1820 a 1840) escrita per nostre paysa D. Antoni de Bofarull, m'ha inspirat la serie de quadros locals que penso publicar.

En veritat haig de confessar que la lectura de la mentada obra m'ha produhit una impressió estranya, un no sé qué de plaher y dol al enymps, considerant la metamorfosis, los cambios, las evolucions que Reus ha sofert.

Es cert; lo que tant be descrivia nostre illustre paysa, son costums que s'perden y recorts que fugen, esborrantse poch a poch de la memoria de nostres avis que malgrat aixó, encara ns ho contan am llágrimas als ulls, puig lo recort d'aquells temps es lo recort de la joventut, de la vida que jaunhen soterrats en lo fossar, lo recort d'aquelles jolius donzellas que ferén bategar sos cors animats y que avuy no queda d'elles ni una sombra...

¡Ay, quan gojós escolto las contalles dels vellets! Fins me sembla mentida que Reus en lo transcurs de tants pochos anys hagi sofert un cambi tan radical en sas costums y en son modo de ser. ¡Quant m'hauria agraolat naixer en la primera meytat d'aquest sigle enloch d'haver nascut en sas postrimerias! Aquells temps, sa gent, son caràcter, sas costums, m'encantán, me semblan més bells jutjats moralment. Allavors Reus no tenia encara la pretensió d'esser la segona ciutat de Catalunya, conservava las usansas de la vellido am las quals tothom vivia content y felis. Avuy nó; Reus ja te pretensió, ja s'ha empapat del ambient modern, ja te las usansas de las grans ciutats, ja no s' disfruta aquella vida tranquila y quieta; avuy tot crida progrés, y l'eco sembla que contesti «vici...». Tot, tot se mou, tot travalla, tot avansa, fent la vida més agitada. Aixó no vol dir que jo detesti l'progrés, no, may, que s' vagi sempre avant, avant sense parar, pero també admiro als nostres antepassats que vivían més felissos que nosaltres gosant la pau d'ánim de la vida. Jo no m'proposo per aixó estudiar a fondo la vida social de Reus; l'únich que intento es pintar las costums típicas que en nostres dies conservém.

¡Jasé que cap interés poden tindre mos articles per la gent de nostres temps que ls llegiran, mes quan los temps haurán platejat nostres caps, si un jorn tornan a nostres ulls eixos articles potser los veurém am goig y ns renovarán recorts jolius aixís com los del senyor Bofarull ho fan als wells d'avuy dia. Los articles que seguirán sols son, repeteixo, quadros del natural que no pensava pas publicarlos en forma de colecció pero ho faig aixís seguint lo consell que dona nostre paysa en lo prólech de son llibre.

PERE CAVALLÉ.

Reus, Maig, 1899.

Íntima

Tot es ben ten, vida meva, tot lo que jo posseheixo y, sent ben ten, Pilarète, d'un cop avuy; donchs, acépteho. Provas t'he dat cent mil voltas del amor sent que t'professo y, tu duptant sempre y sempre y, més fidel no puch serho. May m'he mirat a cap dona ab el goig que a t' venero, ni a cap he dat may paraula que ni he fingit lo que no sento.

Sols a tú, prenda volguda, sols a tú a qui beneheixo m'he dirigit com un home a esposar tot lo que penso. Ab aixó dígam si m'aymas, dígamho prest, sí, t'ho prego y aixís deixaré per sempre d'ofertirte aquestos versos... fins avuy per mi únich modo de dirte tot lo que sento en aquest mon cor que plora y riu, segons te contemplo.

SALVADOR BORRUT Y SOLER.

Barcelona l de Juny 1899.

Anyoransa!

Anyoro ton somris. Aquells ulls que un dia com heig me enamoraren, també ls anyora l cor meu ab lo mateix anheli de contemplarlos.

Sa viva llum, potent, d'una resplandor magnética que atrau ab forsa irresistible, es avuy més que may necessaria a ma existencia y sens sos destells inflaman los sentits, sento entorn meu un fret de neu que fins m'esborrona. Si, tos ulls que creman arren ahont miran, son necessaris a ma vida puig que al cremar, fan sentir extrany plaher.

Pensant tan sols que ts lluny de mi sento greu punyida en l'ánima.

No sembla sino que hagin passat sigles y més sigles desde l'últim jorn que ns vejerem y acariciarem tot donantnos l'adeu de despedida, y, tan sols un curt espay de temps fa que ta presència no anima ja mon ser de tristesa, tristesa dimanant del cor, que es la anyoransa.

En los moments en que ton grat recort, fá que s'apoderi de mon ánim la nostalgia ab més fermesa que may, sento quelcom de gelosia envers los aucellets que continuament revoltejan entorn las flors que adornan lo balcó de ta casa; sí, fins tinch gelosia dels aucellets, d'aquells aucellets ávits pot-ser de fruir l'aroma que exhalan las flors que allí, en tos testos, han crescut exuberants de vida y fins ab certa arrogancia, argul osas sens dupte de tenir tan gentil jardinera per mimarlas.

¡Oh! qui pogués com los aucellets tindre alas! Y per aixó sols ells, poden contemplar dins ta habitació y a través dels cristalls, ta figura arrogant com cap més altre.

Sols ells, al gosar privilegi de etéreas alas, los es permés a totas horas dei dia admirar ta extraordinaria bellesa; bellesa que fá ressaltar encare més tas voluptuosas formas, d'una correcció tan perfecta que encisa y maravella. ¡Quin greu sento al mateix temps que tinch gelosia dels aucellets!

Ells, ánima ets extranyis e insensibles a nostre modo de ser y sentir, no t'contemplarán, al veuret dins ta habitació, ab l'extassis que a mi m'causaria novament ta presència, ans lo contrari, estudiarán a sa manera y ab recel tos més petits moviments, y si tractas d'obrir lo balcó ansiosa tal volta de respirar lo suau pertum d'aquellas flors que constitueixen ton major encant, pron fugiran esporugits de veuret tan poch distant d'ells emprenent rápida volada y sens que, en sa precipitació, hi notis may una direcció fissa.

¡Quin greu no trobarme jo llavors en son lloch! Al instant d'obrir tu l balcó, lluny jo d'espernir-me per veuret aprop meu, llensaria un crit de goig sortit del fons de l'ánima, y ab lo transport d'alegría,

tot acostantme encare més a tú, mos brassos amorosos lligarian instantaneament ton delicat cos ab dolzas cadenas.

¡Quin deliri després!... Cada colp que mos ulls se mirarian en tos ulls com mirall purissim, se m'obriría l cel, més no ja l cel ahont Deu habita, fins se m'figura seria un altre cel més plé de bellessas, més diví que aquell encare. Y ai sentirnos abdos abrasats per la febre interior, ja en lo paroxisme del deliri, extrenyeriam pit contra pit ab instint salvatge, fins que, ofegantnos mutuament y com si infernal tempestat fes xocar ab ímpetu terrible los cràters de dos volcanes en estat de erupció, uniriam ab igual forsa nostres llabis a darnos lo postreer hús: tot deixant escapar ab ell nostras ánimas, perque, al caure en terra ferits de mort los cossos, quedessin aquellas per sempre ent' moud veurer nostras sers ja may més separats l'un lluny del altre.

¡Oh! y ab quina forsa aviva la passió la crudel ausencial!

¡Qué es trista la anyoransa!

RIGARDO PALLEA.

Reus, Abril 99.

Orfaneta!

(TRADUCCIÓ DE L. STECCHETTI)

Acabat lo festí, la taula alsada, sortia sens embrás, Quant vaig trobat en lo fanch agenollada una nena a mon pás. Las robas mitj desfetas y esquinsadas y pàlit son semblant, Demanava ab las mans, pel fret geladas, ¡Una almoyna! resant. Donantli una moneda, contristat, vaig dir a la noyeta, De ta mare, infelis, corra al costat potser plora pobretal Un estrany somris y de cop turbada pensant ab sa disort Y just donantne al cel trista mirada, digué—«Ma mare ha mort!» Digué—«Ma mare há mort, la fam m'aterra, l'estació es molt gelada; Ningú ab mi pensa ja sobre la terra, ¡orfana y despullada!»

Es precís que ns tinguém de compadri del qu'és menesterosy: Devant miseria tal, m'avergonyhi de ser quási ditzós.

LLUIS MATAS Y CARRÉ.

Meeting de sucres

Se celebrá ans d'ahir tarde l'anunciat meeting al Teatre de Noyetats de Barcelona, organísat per los obrers de las diferentes industrias perjudicadas per los vigents aranzels del sucre estranjer.

L'acte comensá a dos quarts de cinch de la tarde, constituhintse la Mesa en aquesta forma: president, Pere Roca; secretari, Emili Puigdomenech; vocals, Joseph Matá, Anton Masip y Francisco Padró.

Hi assistí lo delegat del Governador, senyor Pejaez. Lo senyor Roca llegeix un treball, protestant de las manifestacions realissadas a Saragossa y Granada; dia que ls fabricants de sucre més que de fabricants

deuen calificar-se d' usurers. Recoman energia, pero ordre y previsió.

Dona compte 'l senyor Puigdomenech, d' una Circular que 'ls obrers de Barcelona dirigeixen a tots los d' Espanya, encaminada a demostrar los inmensos beneficis que realisan los fabricants de sucre; se fa veure en aquesta circular, que de continuar los vigents aranzels, se metaran importants industries, sense que 'ls conreuhadors de canya y remolatxa ne surtin beneficis.

En cambi, s' afirma en aquesta circular, moltes comarcas fruytaires de Catalunya, reberian grans perjudicis.

D. Esteve Carreté manifesta que 'ls fabricants de sucre explotan als pagesos, los qui han sigut obligats a fer las manifestacions de Granada y Saragossa. Fa veure las ventatjas de la associació, aixis pels amos com pels treballador, fins al punt de que aquells podrian establir fabricas de sucre per son compte.

Diu don Manel Palumé, que 'ls fabricants de sucre no han refutat cap de las rahons alegades pels industrials en la Exposició presentada al ministre d' Hisenda. Deplora 'l pervindre que s' espera a la classe obrera en cas de continuar lo vigent aranzel.

D. Joseph Vilardell s' ocupa de la fabrica de sucre de la plana de Vich. Ni un pagés, al preu que se 'ls hi pagá la remolatxa ha tingut ganas de tornar a conreuharne, de manera que la fabrica de la plana es un monstre venut per sa propia cobdicia.

Demanda la paraula per don Francisco Sabaté, a entreté en combatre als fabricants de sucre, quin ideal diu, es lo diner. En pintoresca frase combat als polítics castellans, que afirma serveixen sols per enraonar.

La presidencia demana permís al públich pera que un dels presents al acte, pugni enraonar en castellá, per ignorar la nostra llengua. Lo públich accedeix y 'l individuo al dit pronuncia algunas paraulas adherint-se al acte.

Lo president, després de breus paraules, proposa 'l envio d' un telégram a la Reina y al ministre d' Hisenda, com aixis s' acordá.

Tots los oradors foren molt aplaudits.

Espurnas

Quin lliberal de morrió!

En Sagasta, aquell-home que 'ns digné, que 'ell sempre 's deixaria caurer del costat de la llibertat, ha parlat a la minoria liberal y tot cantant las excelencias del seu partit y parlant de la feyna que se 'ls prepara, sembla que digné 'nosaltres lluytarém sense treya ni descanca contra las manifestacions racionals.

Quinas intencions més bonas te 'l pobre vell, respecte a 'nosaltres!

Més, de segur que tothom se 'n recorda massa de lo molt que ell y son partit han perjudicat 'l 'unitat de la pátria, y de segur també que 'ls regionalistas los hi cantariam tots 'l últim vers de la nostra Cançó dels segadors.

Bon cop de fals, defensors de la terra: Bon cop de fals...

En Silvela també ho fa macató.

En lo discurs del Missatge de la Corona, ens diu que «la sensatesa y resignació del poble serán acreditadas de la mateixa manera pera la pau, que pera los sacrificis que aquesta imposa».

Ell podrá esperar del poble lo que avans dihem; més 'nosaltres del poble 'n esperém no 'la resignació, que massa anys que ho demostra que está resignat, sino la sensatesa necessaria pera sapiguerse treure de sobre lo jou que tan Silvela com tots los demás partits polítics, sían de la classe que 's vulga fá anys li venen posent a sobre.

Sensatesa, molta sensatesa, més també, resolució molta resolució contra 'ls de fora casa.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 3 de Juny de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ particular. Data for 9 m. and 3 t.

Table with 4 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxima, Mínim., Ter. tip.), VENTS (direcci., clase), NUVOLS (can.). Data for 9 m. and 3 t.

Tenim lo carrer de la República; la rambla de Masini; lo carrer de Pierrat y ara, fresquet y nou, lo carrer de Castelar.

Ab sixó 'l Excm. Ajuntament ha posat una pica en Flandes, com se diu vulgarment. Fins ara tothom sabia ahont era lo carrer de Seminaris y haurán de passar molts anys fins que 's popularisi lo non nom de dit carrer.

Qué representarà y qué significará en la historia local aquest carrer ab lo nom de Castelar? Res més sino que hi hagné a Reus un partit possibilista y que aquest tingué majoria en 'l Excm. Ajuntament pera imposar tal nom a un carrer; empró al fixarse en que aquesta

mateixa época es la de major decadencia local; de més desastrosa gestió en los assumptos municipals y de majors deutes y atrassos, los qui escorcollin y esbrinin en los ansis de Reus no deixarán d' agermanar los dos fets y de treuren consecucions que, francament a 'nosaltres no 'ns plaurían pás.

Quinas postrimerias de debilitats y de populatzeria son aquestas, per un Ajuntament de notables!

Un colega local, comentant 'l acord del Ajuntament de Valls de cambiar los noms de dos carrers d' aquella ciutat per los de «Castelar» y «Cánovas del Castillo», escriu lo següent, que publica precisament en son número d' ahir:

«En cambi tenim a Reus a molta honra seguir disfrutant de carrers que ostentan noms que porten a la memoria profitosos recorts de imperecederos hechos históricos, posém per cas, lo célebre Callejón de las Moscas, y altres quinas biografias de segur en 'l Arxiu municipal ocupan lloch preferent.»

Te rahó'l colega canovista y per 'nosaltres casi no hi ha inconvenient en que lo carreró de las Moscas s' anomeni de «Cánovas del Castillo», com potser hauriam trobat bé que s' hagués cambiat lo nom del carreró dels Juheus per lo de «Castelar».

A aquesta classe de carrers no volém que s' hi posi a cap lo nom dels nostres ilustres paysans que ab la seva inteligencia honraren a la ciutat que fou son bressol y guanyaren que son nom fos dit ab respecte, en terra extranjera.

L' Ajuntament de Tarragona, en la sessió que va celebrar divendrés, va acordar que passés a la secció de Foment una proposició de tres senyors concejals demanant que un tros del passeig de Santa Clara s' anomenés de Castelar.

Ara sí que 'ls tarragonins no podrán negar que 'nosaltres los guanyém a lliberals.

Copiém de nostre colega «Las Circunstancias» d' ahir:

«No nos abandonan las adversidades; a un golpe rudo de la fatalidad, sucede otro más rudo, más fuerte, más tremendo; a la pérdida de Cuba, de Puerto Rico, de Filipinas, ó, por decirlo propiamente, al robo miserable de aquellas nuestras colonias, sucede la muerte, la pérdida del tribuno Castelar, en mayor grado dolorosa y sensible que aquella nacional desgracia. Castelar valía él solo más, mucho más, que todo el imperio colonial arrebatado por los yankees.»

Sense comentaris.

La funció que ahir tingué lloch en nostre teatre se «La Favorita», que fou 'l obra posada en escens, proporcioná nous y merescuts aplaudiments als senyors Morini y Mestres y a la contract debutant senyora D' Herero.

Com la funció acabá a una hora molt avançada no podém entrar en mes detalls de la execució que en conjunt obtingué la obra.

Ans d' ahir un noyet de deu anys, anomenat Joaquín Llorens, tingué la desgracia de que se li calés foch a una cabells que portava a la butxaca de la bata, ocasionantli 'l foch una regular ferida al pit.

Gracias al auxili d' una dona que va estirarli la bata excess separantli del cos, la ferida no resultá de tanta gravetat com feyan creure la manió d' espurnas que li sortian del pit.

En la societat «Círcol Artístich Català» avny a la nit hi tindrà lloch una funció teatral a càrrech de la secció d' aficionats que hi actúa.

Se posará en escena lo drama «Fratricida» y 'l saynet líric «Niña Pancha».

Avny a la tarde tindrà lloch en las vehinas platjas de Salou 'l acostumat tiro de colom que verifican varis socios del «Centre d' aficionats a la cassa» d' aquesta ciutat.

Lo preu del passatge del tranvía es de 55 céntims anada y tornada.

Ahir a la tarde en la botiga de fuster de nostre amich particular D. Joseph Dalmau, que la te establerta al carrer de Singlers núm. 10, s' hi declará un principi de foch que va poguer ser apagat totseguit ab 'l auxili dels vehins del citat carrer.

No obstant lo foch cremá algunas eynas, trossos de llata y part de dos banchs.

Estém en la vuytada dels barris y per més que som partidaris de que 's conservin totes las tradicions oridém 'l atenció del M. I. Sr. Alcalde pera que ordeni als seus dependents que vigilin molt al efecte d' evitar qualsevol abús que 's pognés cometre en lo disparo dels fochs.

Aquesta nit en lo Teatro Fortany la companyia de ópera que hi actúa posará en escena la hermosa obra titulada «Faust».

La empresa, imponente nous sacrificis ha contractet pera la audició d' aquesta ópera al aplaudit baix senyor Baldú.

L' interés que sempre ha despertat en nostre públich lo «Faust» y escayentise la seva representació en dia de festa, es de creure que 'l teatre será plé de gom a gom.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferents especies, puja a pes-1039'55.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

En virtut de lo acordat per 'l Excm. Ajuntament de ma presidencia en sessió del dia d' ahir, lo carrer de Seminaris se denominará en lo successiu «Carrer de Castelar» com tribut d' admiració a la memoria del eminent tribuno.

Lo que 's fa públich pera general coneixement d' aquest vehinat.

Reus 3 Juny de 1899.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.

Registre civil

del dia 2 de Juny 1899

Naciments

Josepha Pames García, de Anton y María.—Rosa Peris Pinyol, de Anton y Rosa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Ramon Comdor Baget, 62 anys, Sol, 24.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sants Saturnina.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy aquesta Parroquia celebra la festa del «Corpus» ab los cults següents: A dos cuarts de deu missa major a veus ab sermó a càrrech de Mossen Franciscó Colé. A las 4 de la tarde Exposició de Sa Divina Majestat, a las 5 «visperas» y la funció del Segrat Cor de Jesús y a las sis professó per la Iglesia.

Demá, dia 5 se donará principi a la Novena de Sant Antón de Padua predicant tots los dias lo P. Pascual, Superior dels franciscans de Alcáia.

Sant de demá.—Sant Bonifaci.

Secció comercial

Havém tingut ocasió d' examinar las cotisacions que en tetxa 8 de Maig ha enviat la casa consignataria de Buenos Aires J. Lluís Alonso y C.ª Piedad 1135.

De dita fulla extrayém los següents datos y noticias que, per referirse a articles que tenen a Reus son principals mercats, poden interessar als nostres lectors:

Olis.—Tarifa d' aduana: aforo, 0.20 lo kilógram: específich, 0.10 lo kilógram: magatzematje, 0.05 per cada 100 kilos y esllingatje, 0.10 per cada 100 kilos (Adicional extraordinari, 0.20 los deu kilos). Merma 2 per 100 Impost intern duros mtn. 0.05 lo kilo.

Sense entradas. Los olis d' aquesta procedencia segueixen acreditantse poch-a-poch y sa venda sument.

Cotisém: por la reputada marca «G. Senats», a duros 10 per classe comú y per lo refinat marca «Sublime», en bonicas llaunes litografiadas de 1 a 2 kilos, a pesos 12 y 11 respectivament.

Per la acreditada marca «Porcar y Tio (G. M. P. C.) cotisém a pesos 11.50 per classe comú y 'l especial en botella a pesos 15.

Se cotisa la renombrada marca «Conill Hnos.» lletres A. y C. a pesos 12 y 11 respectivament.

Cotisém las reputadas següents: «L. Garcia y Cia» (Felip y Pagés «J. Ponte fill» (Moore y Tudor), «Agricultura» (G. F. Pagés), «Espanya y América» (J. P. Macia) y «Paraton» (J. B. Vilar.). Cotisém de pesos 11 a 13 segons marca.

Ametlla molla.—Tarifa d' aduana: aforo 0.20 lo kilógram: específich, 0.05 lo kilógram: magatzematje, 0.25 per cada 100 duros de valor y esllingatje, 0.50 per cada 100 duros de valor. (Adicional extraordinari, 0.20 los deu kilos).

Sense arribadas. Solicitadas a pesos 7.00 los 10 kilos despatzats.

Ametlla pelada.—Tarifa d' aduana: aforo, 0.40 lo kilógram; específich, 0.10 lo kilógram: magatzematje, 0.25 per cada 100 duros de valor y esllingatje, 0.50 per cada 100 duros de valor. (Adicional extraordinari, 0.40 los deu kilos). Entraren 10 caixons. Cotisém bona marca, pesos 16.00 los 10 kilos despatzats.

Avellanas.—Tarifa d' aduana: aforo, 0.12 lo kilógram; específich, 0.03 lo kilógram; magatzematje, 0.05 per cada 100 kilos y esllingatje, 0.10 per cada 100 kilos. (Adicional extraordinari, 0.12 los deu kilos).

Sense entradas. Se coloca la bona classe de Tarragona a duros 4.30 y 4.40.

Xampeny.—Tarifa d' aduana: aforo, 10.00 la dotzena; específich, 0.25 la botella, magatzematje, 0.03 per cada 100 decímetros cúbichs y esllingatje, 0.06 per cada 100 decímetros cúbichs Adicional extraordinari, 1.00 la dotzena de botellas.) Rotura 2 per 0.0.

Sense entradas. Detalls de la reputada marca «Codorniu» (G. F. Pagés y Cia) a pesos, 37 caixó de 12 botellas senceras y 42 las 24 mitjes. «Sport» (Mannel Parez y Cia.) a pesos 40 y 45 enteras y mitjas respectivament.

Xocolata.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.60 lo kilógram; específich, 0.30 lo kilógram; magatzematje, 0.25 per cada 100 duros de valor y esllingatje, 0.50 per cada 100 duros de valor (Adicional extraordinari, 0.60 los deu kilos.)

Sense arribos.
La marca introduhida per la casa Manuel Perez y Cia., «Matias López», se detalla a pesos 2.50 'l kilo.
Sabó de Málaga.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.20 lo kilógram «ad valorem» 25 per 100 magatzematje, 0.25 per cada 100 duros de valor y esllingatje, 0.50 per cada 100 duros de valor. (Adicional extraordinari, 0.20 los deu kilos.)

Sense entrades.
Sempre es objecte d'activa demanda l'antiga y renombrada marca «sandoval» (A. Lopez y Cia). Se cotisa a pesos 6.50. Cotisém per marca «Saturno» (Manuel Perez y Cia.) a pesos 5.50.

Vi garnatza.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.15 el litro, específich, 0.12 el litro; magatzematje, 0.05 per cada 100 litres y esllingatje 0.10 per cada 100 litres. (Adicional extraordinari, 0.15 el litro.) Merma 5 per 100. Impost intern pesos 0.02 el litro.

Ab motiu de la puja del or, los preus d'aquets vins se han elevat.

Cotisém:
Bonigne Lopez. duros 360
Costas » 360
San Franciscó » 325
Porron. » 325

Vi sech.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.10 el litro específich, 0.08 el litro; magatzematje 0.05 per cada 100 litres y esllingatje 0.10 per cada 100 litres. (Adicional extraordinari 0.01 el litro.) Merma 5 per 0,0. Impost intern. ps. mqn. 0.02 el litro.

Entraren 594 cuarterolas.
La paralisiació del mercat ha repercutit en aquest rengló favoreixent la puja dels preus que hem anunciat en la ressenya anterior.

Queda no obstant poca existencia en segona má.
Segueix faltant en primera má la reputada marca Anton Lopez y Cia. que está molt sollicitada no solzament en aquesta plassa sino en la vehina del Rosario.

Cotisém las 4/4 despatzadas.
«Magi Pladelloréns» a pesos 280.
«Joseph Deus» a pesos 260.
«Pere Grau» a pesos 225 existencia velle.
«La Catalana» a pesos 260 nominal.

Vi de taula ó priorat.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.10 el litro; específich, 0.08 el litro; magatzematje 0.05 per cada 100 litres y esllingatje, 0.10 per cada 100 litres. (Adicional extraordinari, 0.01 el litro.) Merma 5 per 0,0. Impost intern. ps. mqn. 0.02 el litro.

Entraren 100 cuarterolas.
Lo mateix que l'anterior. Cotisém las 4/4 despatzadas.

«Magi Pladelloréns» a pesos 260.
«Anton López y Cia» sense existencia.
«Joseph Deus» a pesos 260.
«Pere Grau» a pesos 225 existencia velle.
«La Catalana» a pesos 260.

Vi negra Catalá y Valencid.—Tarifa d'aduana: sforo, 0.10 lo litro; específich, 0.08 pesos lo litro; magatzematje, 0.05 per cada 100 litres y esllingatje, 0.10 per cada 100 litres. (Adicional extraordinari, 0.01 lo litro.) Merma 5 per 100. Impost intern pessetas mqn. 0.02 lo litro.

N'arribaren 99|1-62|2-94|8 pipas.
Los vins d'aquesta procedencia están més demanats pero 'ls majoristas se resisteixen encara a pagar los preus que 'ls hi corresponen sia pel tipo del or com pel cambi sobre Espanya.

La renombrada marca J. Boule sosté 'l preu de pesos 248 la bota despatxada, la reputada marca «El Labrador» demana 250 pesos y las acreditadas marcas «Benigno López» y «El Cid» han elevat sos preus a 240 pesos.

No hi ha existencia de las reputadas «Montserrat», «Domenech» y «César».

«La Catalana» demana 230 pesos.
Mercat ferm.

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 2
De Marienópolis y Mesina en 16 dias, vapor italiá Andrea, de 961 t., ab blat.
De Bilbao y escalas en 28 dias, vapor Cabo Roca, de 1.135 ts., ab efectes, consignat a D. Marián Peres.
De Barcelona en 6 horas, vapor Melitón Gonzalez, de 610 ts., ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despatzadas
Pera Gelta vapor Correo de Cartagena, ab vi.
Pera Mersella y escalas, vapor Cabo Roca, ab efectes.
Pera Bilbao y escalas, vapor Melitón Gonzalez, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.
Interior 61'62 Cubas del 86 68'12
Orenses 12'65 Cubas del 90 59'12
S. Juan ' ' Aduanas 90'25
Norts ' ' Ob. 5 0,0 Almansa 84'75
Fransas 46'40 Id. 3 0,0 Fransa 43'50
Filipinas 75'75

PARIS 65'75 Norts
GIROS
Paris 25'50 Londres 31'55
Se reben órdenes para operaciones de Bolsa. Compra y venta al contad de tota classe de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupens y compra de monedas d'or de tots los paissos.

J. Marsans Rof
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS
Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	61'62	Aduanas	90'50
Exterior	'	Norts	57'
Amortisable	'	Fransas	46'15
Cubas 1896	68'12	Filipinas	12'60
Cubas 1890	59'12	Obs. 6 0,0 Fransa	83'75
Exterior Paris	66'	Id. 3 0,0	43'50
		GIROS	
Paris	25'50	Londres	31'55

Cambis corrents
en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diver.	Paper
Londres 60 dias fetxa.	'	'	'
» 8 » »	'	'	'
Londres vista	'	'	'
Paris 60 dias fetxa	'	'	'
Paris vista	'	25'	'
Perpignán vista	25'	'	'

VALORS LOCALS

	BIMER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	600		
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	495		
Manufacturera de Algodón	90	100	
Companya Reusense de Tranvias			
Companya Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

"EL BRONCISTA"

Carrer Major, número 18.—REUS
Taller especial para la reforma dels aparatos gas y petroli a electricitat.
Construccions de tota classe d'aparatos para la electricitat, gas, petroli y espelmas.
Incandescencia per lo gas y alcohol ab metzeros del sistema més adelantat.
Lámparas a foco ab lo metzero «Universals».
Restauració y reparació a preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit ahont vulga que 's demani, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Una lámpara incandescent de 5 bujias,	pessetas 1'25	al mes.
> > > de 10 > >	1'75	al >
> > > de 16 > >	2'50	al >
> > > de 25 > >	3'75	al >

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d'una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pessetas 0'50.
Aixi mateix continuarà practicant gratuítament las instalacions particulars.
Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

LLIBRERIA

Cumplert assortit d'objectes d'escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratllats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.
TOT A PREUS VENTATJOSOS.
No vos equivoquéu.—Singlers, 12.—Reus.

Instalacions para aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.
Instalació de timbres eléctrichs ab material as-segurat.
REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

La Regional Telefónica

AVIS
Los senyors propietarios de fincas de recreo situadas extr muros d' aquesta ciutat, que desitjin abonarse a aquesta Red Telefónica Urbana, se servirán donar avis en aquesta Central, Arrenal de Santa Agna número 38, según, ahont se 'ls hi facilitarán las condiciones d' abono.
Reus 1 de Juny de 1899.—L' Administrador, Anselm Gaaach.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fáciles de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficar preus inverossimils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del «Gas Reusense» donará com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprehentho aixis nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusenche y a las que atendrá per torn riguros.
Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficó a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá para 'ls seus abonats los preus següents:

	Ptas.
Una lámpara incandescent de 5 bujias	1'25
» » de 10 »	1'75
» » de 16 »	2'50
» » de 25 »	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant a las instalacions se fan desde avuy en iguals condiciones que l'altra empresa.
Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porta a la lluyta, a ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus intereses.
Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»
Lo Director.

Diversions públicas

Teatre Fortuny

GRAN COMPANYIA D' ÓPERA ITALIANA
dirigida per lo mestre
D. GÜELFO MAZZI
Funció para avuy.—Ultima d' abono.—Despedida de la companyia.—Debut del primer baix D. Joseph Boldú.—Se posará en escena la magnifica ópera en 5 actes titulada «Faust».
Im p. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Libre important CARTELLA RÚSTICA PER US DELS PLANTADORS

DE Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell s'almés de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troban explicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc; etc; seguit d'altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la yerema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s' ven en aquesta impremta, al preu de UNA PESSETA.

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS MOVIDOS
ELEVADORES POR MOTOR
TODOS Vaper, de Gas
SISTEMAS Y A BRAZO



MUNAR Y GUITART S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS
LIBERTAD, 1 MADRID
La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, inferior, hidrostático, funicular, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, a brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.
Se facilitan Catálogos y Presupuestos.
1897

ACREDITADAS ESPECIALITATS DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D'OR
en las exposiciones Mercantil, Industrial y Agrícola celebradas en la ciudad de Tortosa, en la internacional de Bruselas, any 1891, en lo Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d'honor, any 1892 y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

pera tenyir lo cabell y la barba
LA MES ECONOMICA QUE S' CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS
Enforteix, hermozeja, rejoyeneix y es rápida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, per blancs que estiguin.

AMPOLLA 2 PESSETAS

Publicacions regionalistas que s' reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. — «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. — «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. — «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot. — «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. — «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. — «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. — «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell. — «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia). — «Euskalduna», «Euskalzaia», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). — «El Eco del Guaiálope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS LAUSSANNE

Diposit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

Linfa	Ptas.	Pulpas	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1'00	Placás pera 3 ó 4 vacunas.	1'50
Tubo pera 8 ó 10 vacunas.	1'50	Placás pera 6 ó 8 vacunas.	3'00
Tubo pera 20 ó 25 vacunas.	3'00	Frascos pera 25 vacunas.	8'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 ó 3 vacunas.	4'00	Frascos pera 50 vacunas.	15'00

PERA ADOB DE TOTAS LAS GULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT
GARRANTIZADAS PURAS
SOLUBLES AL CITRAT
Lo més económic, lo més efica, lo mes durader

COM ADOB POTASSICH
EN LAS FORMAS DE
SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA
SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,
KAINITA, ETC.
baix garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

DE GRADUACIO GARRANTIDA DE 15 l/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA